

Portugáliai projekttalálkozó

2012. március 5-10.

A két éves Comenius Iskolai Együttműködési Projektünk második találkozója zajlott Portóban 2012. március 5-től 10-ig. Iskolánkat 4 fő 10. osztályos diák képviselte, az N osztályosok közül Reider Dóra és Vidéki Márk, míg a H osztályból Járóka Dalma és Mók Donát utazhatott. Rajtam kívül még Császári Ildikó tanárnő kísérte el a gyerekeket. Ez volt az első olyan alkalom, ahol a résztvevő iskolák tanulói egymással személyesen is találkozhattak. Portugál és magyar fiatalokon kívül a projektben észt, lengyel, olasz és spanyol nemzetiségűek dolgoznak együtt. A program célja a sztereotípiák legyőzése, így először minden ország saját történelmét, hagyományait, tradícióit és kultúráját mutatta be nemzetenként kb. 20 perc terjedelemben. A prezentációk elkészítését 4 fős csoportokban végezték a 10. osztályok tanulói. Négy előadást vittünk Portugáliába:

1. Magyarország II. világháború utáni történelme
2. Magyarországi, ezen belül rábaközi népviselet
3. Luca napi népszokások
4. Jedlik Ányos és a szóдавíz

Frankfurti átszállás után érkezünk meg Porto repülőterére, ahol az ottani koordinátor elvitt bennünket az iskolába, és a diákokat rövid várakozás után vendéglátó családjaik vették gondjaikba.

A kedd délelőtt az előadásokról szólt, megnézhattuk egymás munkáit, és betekintést nyerhettünk öt különböző ország történelmébe, kultúrájába és hagyományaiba. Még a lengyelországi találkozón, októberben megegyeztünk abban, hogy mindenki hoz egy kis ízelítőt országga finomságaiból. Mindenki megterítette a maga asztalát, és az előadások közti szünetekben megkóstolhattuk a sokféle sajtot, szalámit, kolbászt, és édességet. Természetesen mi téliszalámival, mangalica, szürke marha, gyulai és csabai kolbásszal, libamájkrémmel, piros arannyal és vaníliás karikával készültünk. A magyar kolbásznak és szaláminak nagy sikere volt. Délután a 140.000 lakosú Maia polgármestere fogadta a diákokat a városházán, ahol a partneriskolánk van. Maia Porto vonzástörzetéhez tartozik, az óvárossal metró köti össze, és itt található Porto nemzetközi repülőtere is. A polgármesteri hivatal után az ISMAI nevű egyetemre látogattunk, majd egy szakképző intézetbe, ahol többek között a jövő műszaki rajzolóit, villanyszerelőit és asztalosait tanulnak.

Szerdai nap a városnézésé volt. Porto folyóparti dombokra épült házaival, keskeny utcáival és rejtett barokk értékeivel ismerkedhettünk. A Douro folyóra néző sziklaszirteken méltóságteljesen trónoló várost hat híd köti össze a Vila Nova de Gaia negyeddel, ahol a megtermelt portói bor zömét tárolják. A rakparton borszállító hajók horgonyoznak (barco rabelo), amelyek csak a turisták kedvéért vannak ott, de használatban már nincsenek. Első utunk a Sandeman pincészetbe vezetett. Ezt a vállalkozást 1790-ben alapítottak Londonban. 1811-ben vásároltak pincéket Portóban, hogy a portói borral foglalkozzanak és kereskedjenek. Idegenvezető kíséretében a hűvös pincében a jellegzetes padlón sétálva, tölgyfahordók illatát belélegezve megérezhettük a portoi bor hangulatát. A pincelátogatás után átkelve a folyón a Cais da Ribeira rakparton találtuk magunkat, amelyet az UNESCO a világörökség részének nyilvánított. Ez a város legfestőibb része, ahol kávézók, bárók és éttermek tucatjait találjuk középkori árkádok alatt. A málladozó, színes házak lenyűgöző látványt nyújtanak. A Dom Luis I híd Porto jelképe, amit 1886-ban adtak át, és ekkor világrekordnak számított a leghosszabb vas boltívével. Ma metró közlekedik a felső szintjén, míg az alsó szintet autók és gyalogosok használják. Meredek lépcsősort megmászva értünk fel Porto erődtéményszerű székesegyházához, aminek eredete a XII. századra nyúlik vissza. Ezután a központi vasútállomás várócsarnokát csodáltuk meg, amit 20.000 kék-fehér csempe borít 1916 óta. A csempék Portugália és a közlekedés történelmének legfontosabb eseményeit mutatják be. Ismét buszra ülve Porto legelegánsabb kerületébe, Foz-ba mentünk, ami az Atlanti-óceán partján terül el. A parti sugárutat gyönyörű villák, éttermek szegélyezik. A part nem alkalmas ugyan fürdésre, de nagyon sokan jönnek ide sétálni, futni, biciklizni, görkorcsolyázni vagy egyszerűen csak napozni, és megmártani a lábukat az óceán vizében, ahogy ezt mi is tettük. Itt megnéztünk egy kiállítást az 1999-ben átadott Serralves Múzeumban, amit Porto kulturális édenének is neveznek. A 18 hektáros területen két épület található, az egyik a minimalista stílusban épült kortárs múzeum, amit a Pritzker-díjas építész, Alvaro Siza Vieira tervezett. Itt nincsenek állandó, csak időszakos kiállítások. A másik az 1920-as években Art Deco stílusban épült rózsaszín ház, ami az egykori tulajdonos nyaralója volt. A múzeumot és a nyaralót övező kert, amelyet elszórtan modern szobrok díszítenek, szökőkútjaival, tavaival, ösvényeivel valóságos oázist alkot a nyüzsgő városrészben. Utolsóként a Casa da Musica nevezetű építészeti csodát néztük meg, amit 2005-ben nyitottak meg zenei rendezvények lebonyolítására. Alakja egy meteoritra emlékeztet, és környezetében a talaj hullámos, ami a becsapódás hatását illusztrálja. A város fő sugárútján az Avenida da Boavista-n fekszik, ami 7 km hosszan fut az óceán felé. 1300 férőhelyes koncerttermében minden részlet a tökéletes akusztikát szolgálja. Két orgona, egy barokk és egy romantikus is található a falakon. A VIP szobát kék-fehér, kézzel készített csempékkel díszítették, ahonnan ragyogó kilátás nyílik a városra. Az egész épület egyébként a beton és a fém uralja.

Csütörtökön ismét az iskolában voltunk. A diákok sütöttek hagyományos portugál kenyeret, festettek csempét, meghallgathattak az énekar és zenekar előadásában néhány népdalt. Mi, tanárok ez alatt a projekt folytatásáról egyeztettünk. Délután tradicionális portugál játékok következtek, amelyeket vegyes csapatokban játszottak a résztvevők. Ezután a diákok próbára teheték tudásukat a többi országról a Comenius játéokban. A portugál tanárok elkészítettek egy társasjátékot, amelyhez előzetesen minden ország 25 kérdést küldött be történelem, művészet, hagyományok, gazdaság és politika témakörökben saját országáról. Nagyon szép kivitelben, bábukkal, dobókockával, zászlókkal, kártyákkal és persze szabályismertetővel 6 db példányban készült el a játék, amit szintén vegyes csapatokban próbáltak ki. Egy játékot megkaptunk ajándékba, amit majd angol órákon tudunk használni. Este az iskola ebédlőjében került sor a búcsúvacsorára, amelyre az összes vendéglátó család hivatalos volt. Itt sikerült, nekünk, tanároknak is a szülőkkel egy kicsit megismerkedni, és köszönetet mondani a nagyszerű vendéglátásért.

A hazautazás előtti utolsó nap, pénteken a Mária-jelenések színhelyére, Fatimába zarándokolt a kis magyar csoport. 1917. május 13-án három gyermek egy kis nyájat őrzött Cova da Iriában, Fatima községben. A gyermekek neve: Jézusról nevezett Lucia 10 éves, unokaöccse Marto Ferenc 9 éves és unokahúga Marto Jácinta 7 éves. Egy kis tölgybokor fölött, ahol ma jelenési kápolna van, láttak egy Hölgyet, aki ragyogóbb volt, mint a nap. Kezei között egy fehér rózsafüzért tartott. A Hölgy azt mondta a gyerekeknek, hogy sokat kell imádkozniuk, és meghívta őket, hogy öt egymás utáni hónap 13-ik napján ismét jöjjenek el.

Így is tettek, és június, július, szeptember és október 13-án ismét megjelent nekik a Hölgy, és beszélt velük. Augusztus 19-én a jelenés Valinhosban történt, kb. 500 méterre a gyermekek szülőházától, mivel 13-án a kerületi elöljáró elhurcolta őket. Az utolsó jelenéskor, amikor kb. 70.000 ember volt jelen, azt mondta nekik a Hölgy, hogy ő a Rózsafüzér Királynője, és hogy ott egy kápolnát építsenek a tiszteletére. A jelenés végén minden jelenlévő láthatta a gyermekeknek korábban megígért csodát: a napot, amely egy ezüstkoronghoz volt hasonlatos, önmaga körül forgott, mint egy tűzkerék, és úgy látszott, mintha a földre zuhanna. Később, amikor Lucia Dorottya-nővér volt, ismét megjelent neki a Szűzanya Spanyolországban, 1925-ben, 1926-ban majd 1929-ben. Kérte az öt első szombati ájtatosságot: a rózsafüzért imádkozni, a rózsafüzér 15 titkáról elmélkedni, szentgyónást és szentáldozást végezni azon bűnök engesztelésére, amelyeket Szűz Mária Szepplőtelen Szíve ellen elkövetnek, és Oroszországot Szűz Mária Szepplőtelen Szívének felajánlani. Ezt a látogatást a jelenés már 1917. július 13-án előre megmondta az úgynevezett fatimai titokban. A Szűzanya látogatását 1916-ban megelőzték az angyal jelenések. Háromszor jelent meg a gyerekeknek egy angyal (kétszer a „Loca do Cabeco-n és egyszer a Luciák udvarában lévő kútnál), aki imádságra és bűnbánatra szólította fel őket. Ferenc 1919. április 4-én halt meg a szülői házban. Nagyon mély érzésű és szemlélődő gyermek volt, minden imádsága és bűnbánata arra irányult, hogy a „mi Urunkat vigasztalja”. Jacinta hosszú és fájdalmas betegség után 1920. február 20-án halt meg Lisszabonban, távol szüleitől. Minden szenvedését a bűnösök megtéréseért, a világ békéjéért és a Szentatyáért ajánlotta fel. 2000. május 13-án II. János Pál pápa boldoggá avatta a két gyermeket, ahol Lucia is jelen volt. Lucia apácaként imádságban és vezeklésben töltötte életét 2005-ben bekövetkezett haláláig.

A Jelenési Kápolnában a Szűzanya szobránál elimádkoztuk a rózsafüzért, a székesegyházban felkerestük a látnokok sírját, és végigjártuk azt a keresztutat, amely emigrációban élő magyarok adományaiból épült. 1956. július 16-án a következő szavakkal adta rá engedélyét a leira-i püspök: „Megáldom és engedélyezem a Mozgalmat, amely a Cova da Iriában egy Magyar Kálváriát akar felállítani és kérem a fatimai Szűzanyát, hogy kísérje áldásával ezt a mozgalmat és az egész magyar népet.” 1962-re készült el 14 stáció, 1964-re pedig a Szent István Kápolna a Golgotával. A fatimai kálváriára való adakozás egyesítette és felemelte lelkileg a szétszórta és meghasonlotta magyar emigráció jó részét. 1992. október 13-án már számos magyarországi püspök, pap, zarándok vehetett részt a XV. stáció felszentelésén, amit a lajosmizsei plébánia hívei emeltek hálából Magyarország feltámadásáért.

A keresztút azon az ösvényen halad, amelyen a három gyermek vezette a nyáját minden nap szülőfalujukból a jelenési völgybe. Erre a kis ösvényre 8 állomás került. A további állomások elevezettek bennünket Valinhosban, ahol a Szűzanya 1917. augusztus 19-én jelent meg, és ahol a kis pásztorok 1916-ban két alkalommal találkoztak a Béke Angyalával. Felkerestük még Lucia házát a kúttal, ahol szintén megjelent az Angyal, illetve Jacinta szülőházában is jártunk.

Szombatra már csak a búcsú pillanatai maradtak a repülőtéren, hálás szívvel mondtunk köszönetet a vendéglátó családoknak kedvességükért és törődésükért.

Mindannyian, akik részt vehettünk ezen a találkozón életre szóló élményekkel gazdagodtunk.

A projekt alakulását, eredményeit a közös honlapunkon mindenki nyomon követheti:

<http://comenius-bs.slipknotee.com/>

A facebook-on is elérhetőek vagyunk:

<http://www.facebook.com/pages/Comenius-Estonia-Breaking-Stereotypes/153393338092069?sk=wall>

Botosné Mészáros Krisztina

koordinátor